

La proposta de la Taula de Consens del Delta amaga el sucós negoci de la sorra

A partir del que es transcriu al SETMANARI L'EBRE de 31 de gener, sobre la proposta de la Taula de Consens trec la conclusió que es fa un diagnòstic parcialment equivocac de la problemàtica costanera del delta de l'Ebre per tal de poder justificar un model d'actuacions que té com un dels objectius afavorir el negoci de grans moviments de sorra d'un lloc a l'altre de la costa deltaica. A la columna esquerra de la pagina 2 del SETMANARI L'EBRE del 31 de gener es diu que "el document de la Taula de Consens s'ha realitzat a partir de tres regles de joc consensuades pel territori: mantenir la morfologia actual del Delta; no acceptar les propostes de retrocedir més terreny i la lluita per l'aigua i els sediments". El territori pot consensuar, si vol, que el planeta Terra és pla, però això no canvia la realitat. Les dos primeres regles consensuades són absurdes. Tots els deltes significatius de tot el món són sempre, en tota circumstància, essencialment dinàmics, evolutius, amb trams costaners de creixement i trams de regressió, sigui quina sigui l'aportació fluvial sedimentària del seu riu. Mantenir la morfologia actual d'un delta, com es pretén, és com congelar el vent. Ja no seria vent. S'ha de moure per ser vent. Els deltes igual. La regressió de la zona de la Marquesa és natural i part essencial de la dinàmica deltaica tal com vaig il·lustrar en els meus articles de 24 i 31 de gener del setmanari L'EBRE.

A la portada del mateix SETMANARI L'EBRE i com a subtítol es diu "La proposta es fonamenta en la creació d'un sistema de defensa natural de les platges i en l'aportació de sediments". El coordinador tècnic de la taula, Rafa Sánchez, (que si no recordo malament és enginyer forestal i no de deltes, cosa molt diferent) segons el SETMANARI L'EBRE diu: "Tothom està d'acord que s'ha de guanyar amplada de platja, però nosaltres no acceptem que haguem d'anar cap endarrere, sinó que el que hem de fer és anar cap endavant i intentar recuperar el que el mar s'ha endut" i referint-se al restaurant els Vascos afegeix: "ha estat el mar el que se li ha ti-

rat damunt". "Per tant, després de tants anys d'inacció, el que ara no pot ser és que el problema siguin les persones o les infraestructures amenaçades pel mar".

Sí que pot ser, Rafa. Pot ser i és. És fonamental no ignorar, com tu fas, la dinàmica evolutiva del Delta dels darrers segles. Els Vascos i les infraestructures estan obstaculitzant la dinàmica natural de la costa. Les regressions naturals pròpies de la dinàmica costanera del Delta no són un element negatiu que calgui intentar aturar. Tota sedimentació en un tram de costa es fonamenta en una erosió prèvia en un altre sector de costa. Erosió i sedimentació són dos cares de la mateixa moneda i part essencial de la dinàmica costanera natural del Delta, que hem d'assumir i a la qual cal adaptar-nos inexcusablement. Anar contra la natura és suïcida.

Rafa Sanchez, en nom de la Taula de Consens, proposa fer grans aportacions de sorra des de la Punta del Fangar a la zona de la Marquesa per a fer una platja ampla guanyant o recuperant terreny al mar. En proposar això sembla ignorar que durant uns 300 anys el mar ha erosionat no tan sols la platja de l'entorn de la Marquesa sinó que també ha erosionat el talús submergit davant de la platja, fins a milers de metres mar endins, com demostra la batimetria de l'entorn. Aquest talús submergit té un pendent i un perfil d'equilibri, que és funció (depèn) de la mida dels grans de sorra del delta, de l'energia dels temporals habituals i d'altres factors. Si s'aboca sorra per eixamplar la platja s'hauria d'abocar també molta sorra mar endins per tal de mantenir el perfil d'equilibri del talús, perquè si no, tindriem profunditat i onatges massa grans a prop de la vora i la mar escombraria la sorra aportada a la platja en unes poques llevantades fins a reestablir un perfil d'equilibri. A la pagina 2 del mateix SETMANARI L'EBRE es mostra un dibuix amb la secció de la costa proposada per Rafa Sánchez i es veu clarament que la platja d'aportació d'arena, marcada amb el número 2 del dibuix, "es un bony" que no està en equilibri i con-

sonància amb la resta del talús submergit. Tenint present que la regressió d'aquesta zona és natural, secular i inevitable, per tal de mantenir la llarga platja reabastida de sorra que es proposa s'haurien de anar fent aportacions d'arena molt sovint, per sempre més. Una gran bicoca per als que fan diners traginant arena d'un punt a l'altre del Delta.

Sempre m'ha semblat difícil controlar fidelment el nombre de camions carregats de sorra anant des d'un

"Estalviariem recursos expropiant una franja immediata a la platja de la Marquesa i deixant que aquesta segueixi reculant lentament com s'està fent de forma natural des de fa cents d'anys"

punt a un altre del Delta. En tot cas seria malbaratar molts diners de tots els contribuents. Massa sovint, en el passat, els problemes de la costa del Delta s'han tractat de resoldre movent camions de sorra d'un lloc a un altre, amb molt poc èxit. Per exemple, fa anys, fent una duna de sis quilòmetres al Trabucador, que el mar va acabar arrasant. No va servir de gairebé res, per a mi inclús va ser contraproduent, però, alguns van fer bon negoci movent sorra. Estalviariem recursos expropiant una franja immediata a la platja de la Marquesa i deixant que aquesta segueixi reculant lentament com s'està fent de forma natural des de fa cents d'anys. Per entendre bé la proposta de la Taula de Consens crec important tenir present que la proposta no sols tracta d'abordar la problemàtica derivada de la regressió costanera sinó que pretén fer-ho renovant el fabulós i tradicional negoci d'alguns: Moure tones i tones de sorra.

Sí Rafa, la problemàtica de la Marquesa no és responsabilitat ni dels embassaments ni del canvi climàtic, ni de la mar per la regressió natural i centenària d'aquesta zona. És conse-

qüència de l'obstaculització (conscient o inconscient) de la dinàmica costanera d'aquesta part del Delta, per diverses entitats i persones, i també conseqüència de la inacció de les administracions estatals de costes que per una raó o una altra ho han consentit al llarg del anys.

Respecte de les regressions costaneres del Delta passa com amb el futbol. Tothom s'hi considera entès. Han aparegut pel Delta suposats experts en regressió de tota mena: biòlegs, enginyers de camins, enginyers forestals, etc. Sempre han acabat escollits per a dirigir projectes els que han estat d'acord amb grans moviments de sorra. Cadascun ha deixat les seves pifíes. Cal abordar el tractament de les problemàtiques del Delta basant-nos en criteris de tècnics homologats en dinàmica costanera. No crec que sigui demanar massa. Quan es pretén

Antoni Canicio
geòleg jubilat

que la factura la paguen els contribuents, com en el cas del Delta, s'ha de ser rigorós, tant per part dels que demanen finançament estatal com per part dels que l'han de concedir. No deixem passar l'oportunitat que ens ha ofert el mediàtic temporal Glòria. Ja va sent hora de fer les coses amb seny, mirant l'interès general i no el d'uns pocs.

EL DIBUIX DE LA SETMANA per Jokin Moya

